

Lőrincz István

Kálvin és a kálvinista ember

Ez a kifejezés sok vitát keltett az idők folyamán. A "kálvinista" kifejezés ellen maga Kálvin tiltakozna talán a leghevesebben, mégis annyira meghonosodott népünk között, hogy mind a mai napig használatos. Azért van létjogosultsága ennek a kifejezésnek, mert református hitünk, úgy ahogy azt valljuk és megéljük, elszakíthatatlan a nagy reformátor, Kálvin munkájától. Magát a kifejezést először 1620-ban használták, Kolozsvár református papját nevezték "caluinista pap"-nak.

Talán érdekes megjegyezni, hogy az egyetlen Kálvinról elnevezett helység nem Franciaországban, sem Svájcban van, hanem Buzau megyében, egy 900 lelket számláló község neve ez, amit oda menekült magyar kálvinisták alapítottak. Köztudott, hogy Kálvin prédikációival hatni akart az emberekre, formálni akarta őket. Ez sikerült is neki, hisz az igehirdetésnek, tanításnak jó esetben mindig emberformáló szerepe van. Azonos tanítás azonos embertípust formál ki. Ezért van az, hogy bár egy francia hugenotta, egy angol puritán és egy holland vagy magyar református ember ezernyi kilométerre élhet egymástól, mégis hasonló jellemvonásokkal rendelkeznek.

Mielőtt a kálvinista emberről beszélnénk, foglaljuk össze a nagy reformátor életpályáját. Franciaország egyik északi tartományában, Pikardiában, Noyon városában született 1509 július 10-én. Édesapja Cauvin Gerard ügyvéd, a püspöki káptalan jogtanácsosa, édesanyja Lafranc Johanna, egy buzgó, vallásos asszony volt. Édesanyját korán, öt évesen elveszítette. Ez követően az előkelő Montmor család gyermekeivel együtt nevelkedett. Hat testvére volt, akik közül Antal és Mária később Kálvin genfi házában lakott, Károly és Ferenc korán meghaltak. Két féltestvéréről semmit sem tudunk. Édesapja befolyásánál fogva fiának már 12 éves korában egyházi javadalmat szerzett, így az egyházi pályára készülő ifjú mint egyházi javadalmas végezhetette tanulmányait. 1523-tól Párizsban tanult, előbb a "de la Marche" majd a "Montaigu" kollégiumban. A De la Marche kollégiumban korának kiváló pedagógusa Mathurin Cordier volt a tanítója, aki nem annyira fegyelemmel, sokkal inkább szeretettel irányította tanítványait. Elve az volt, hogy a tanulókkal Jézus Krisztust kell megszerettetni, mert a vele való közösségben formálódhatnak igazi emberekké. A Montaigu kollégiumban Kálvin határozott fegyelmet tanult és nagy jártasságra tett szert a filozófiai vitákban. Ezen évek alatt került kapcsolatba a franciaországi bibliás humanizmus képviselőivel. 1528-1531 között jogi tanulmányokat folytatott apja parancsára. Elhagyta Párizst és a leghíresebb jogi fakultásra az Orleans-i egyetemre iratkozott be. Tanulótársai és tanárai előtt ekkor tűnt ki csodálatos munkaképessége és tudása. Rendes szokása volt éjfélig tanulni és reggel mindig átismételni azt, amit este tanult. 1532-ben visszatért Párizsba, ahol a nagy francia humanista, Faber Stapulensis tanítványa volt. Ekkor írta első nagy művét, kommentárt Seneca "De clementia" c. könyvéhez. Párizsi tartózkodása alatt következett be életében a határozott döntés a reformáció ügye mellett.. 1533-ban november 1-jén a párizsi egyetem fiatal rektora, Copp Miklós az egyetem évnyitó ünnepén mondott beszédében hangsúlyozta, hogy a hit forrása az evangélium, a megváltás nem érdemeink jutalma, hanem a kegyelem ajándéka. Ez a beszéd nagy feltűnést keltett. Copp Miklóst a parlament maga elé hívatta, de sikerült elmenekülnie, s mivel a beszéd tulajdonképpeni szerzője Kálvin volt, neki is menekülni kellett.

1534 a bujdosás de egyúttal a reformátori működésre való felkészülés éve is volt Kálvin számára. Ideje nagy részét Angouleme-ben töltötte Du Tilliet kanonok-plébánosnál, aki jó barátja volt. Fáradhatatlanul tanult barátja gazdag könyvtárában. Ebben az évben írta első

teológiai munkáját "A lelkek alvásáról". 1535 januárjában megpróbált visszatérni Párizsba, mivel azonban a király az üldözök oldalára állt Kelet felé kellett menekülnie. Strassburg érintésével jutott el a tudományáról híres Rajna-parti városba, Bázélbe. Haláláig 15 alkalommal fordult meg itt, főleg könyvkiadási céllal. 1535-ben született meg nagy művé, az "Institutio", amellyel népének és az egyetemes egyháznak a legnagyobb szolgálatot tette. A reformáció egyetlen teológiai művének sem volt olyan népszerűsége és hatása, mint az Institutionak. Kálvin haláláig tíz, a 16. század végéig újabb tíz latin kiadása jelent meg. Francia nyelven szintén húsz alkalommal jelentették meg. Már a 16.sz.ban lefordították olasz, panyol, angol, holland és német nyelvre. A magyar fordítás Szenczi Molnár Albert nevéhez fűződik. 1536-ban járt utoljára hazájában, hogy testvére Károly temetésén részt vegyen. Élete hátralévő részében, tehát még 25 éven át száműzetésben élt. Bázeli tartózkodása alatt Genfen utazott át, ahol csak egy éjszakára akart megszállni., Genf ugyanis szabadosságáról hírhedt város volt. Fárel hírét vette érkezésének, felkereste a szállodában és kérte: maradjon Genfben, mert itt nagy szükség van rá. Kálvin azonban továbbra is tanulni, írni akart. Fárel a vonakodást látva tűzbe jött és azt mondta :Isten átka legyen a te nyugalmodon, ha ilyen nagy szükségben nem akarsz segíteni. Kálvin érezte, nem mondhat ellent és ott maradt Genfben. Munkálkodása kezdetén egy szabályzatot készített, amit a város minden polgárának alá kellett írni. 1538-ban nagyon megsokasodott azok száma, akik Kálvin elveivel nem értettek egyet és kiéleződött a vita az úrvacsora körül, ezért 1538-ban Fárelnek és Kálvinnak el kellett hagynia Genf városát. Ebben a nehéz helyzetben Bucer, Strassburg reformátora hívta magához, így érkezett 1538 őszén ebben a városba. 1541-ig tartózkodott itt s mint a francia menekültek lelkipásztora működött. Folytatta írói munkásságát is. Ide érkezvén mondta híres mondását, ami a mi templomunk szószékén áll: "Megtört szívemet égő áldozatul az Úrnak adom."

Erre az időre tehető házasságkötése is. Idelette de Bure-t egy hugenotta ember özvegyét vette feleségül. 8 évig éltek szép házasságban. Idelette méltó felesége volt a reformátornak. Nem tudjuk pontosan, hány gyermekük született. Egyről bizonyosan tudunk, aki néhány napos korában meghalt. Ezt követően talán 2 vagy három gyermekük született, de mind meghaltak piciny korukban. Genfben mindeközben megváltozott a helyzet, a libertinusok vereséget szenvedtek és Kálvint visszahívták, aki haláláig ott is maradt. 1541 szeptember 13-án tért vissza és első igehirdetését ott folytatta, ahol 3 évvel azelőtt abbahagyta, anélkül, hogy utalt volna egyetlen szóval is a történetekre. Ez mély hatással volt hallgatóira. Megalkotta az Egyházi Törvénykönyvet, Statutumot.

Életét nehezítették állandó konfliktusai a Városi Tanáccsal. A Servet ügy is kényes pontja volt Kálvin életének. Helyeselte Servet kivégzését, mivel meggyőződése volt, hogy ahol a vallás alapjait megrendítik, ott a legmegfelelőbb gyógymódhoz kell folyamodni, hogy a halálos kór ne terjedjen tovább. Létrehozta a genfi Akadémiát, amit 1559-ben nyitottak meg június 5-én. Ebben az évben, 50-ik születésnapjára kapta meg a genfi polgárjogot. A következő években betegségei egyre jobban elhatalmasodtak, 1564. február 6-án prédikált utoljára. Április 28-án elbúcsúzott lelkészársaitól, akikhez így szólt: "Sokféle gyengeségem volt, amiket el kellett viselnetek, és az amit elvégeztem, alapvetően semmi. Én csak egy nyomorult teremtmény vagyok. Azt elmondhatom magamról, hogy jót akartam, hibáimmal mindig igyekeztem szembenézni, s az istenfélelem mélyen gyökeret vert szívemben. Ti tanúsíthatjátok, hogy jók voltak törekvéseim. A rosszat bocsássátok meg nekem. Ha pedig valami jó is adódott, kérek, ti is törekedjete erre és kövessétek a jót." Május 27-én csendesen elpihent. Kérésére jeltelen sírba temették, minden pompa nélkül.

Álljon itt néhány vonást, ami a kálvinista emberre jellemző:

1. Puritán egyszerűség - Ez Kálvin életének minden területén megmutatkozott: az istentiszteletben, az étkezésben, a ruházkozásban, de a beszédben is. Ez mégsem egy primitív, inkább méltóságteljes egyszerűség volt, amely tartást adott neki. A kálvinista ember elutasít minden felesleges költséget, luxust, túlzott szórakozást. Sajnos ebben követjük legkevésbé a példáját. Kálvin szíve nagyon fájna, ha látná hajnalig taró mulatozásainkat, kicsapongásainkat. Ebben még nagyon nem vagyunk kálvinisták.

2. Elhívás és küldetéstudat - A kálvinista ember tudja, hogy ő csak teremtmény, önmagában semmi, mégis óriási méltósággal bír azért, hogy Isten elhívta és küldetéssel ajándékozta meg. Hitében óriási szerepet játszik az is, hogy ő Isten szövetségéhez tartozik, Isten munkatársává válik, részt vesz Isten teremtő és szabadító munkájában. A kálvinista ember nem értékeli túl önmagát, sohasem kerül a középpontba, sőt épp ennek az ellenkezője lesz igaz: Isten van mindennek a középpontjában. Életében semmi helye sincs a gőgnek és elbizakodottságnak. Tudatában van kicsinységének és méltatlanságának, de azt is tudja, hogy őt a hatalmas Isten méltatlan volta ellenére Krisztusért elfogadja, szövetségesevé teszi, küldetéssel bízza meg, valósággal munkatársává avatja.

3. Szakember legyen egy területen - Kálvin sajátos tanítása az is, hogy minden ember egyetlen területen kell, hogy jelentőset alkosson. Elutasította a humanizmusnak azt a gondolatát, hogy az embernek mindenhez értenie kell. Meggyőződése szerint minden embernek csak egy mesterséghez kell értenie, de azt tökéletesen kell végeznie. Kálvin ezzel kétségtelenül döntő módon hozzájárult az új gazdasági rendszer, a polgári kapitalizmus kialakulásához.

4. Idegenség – A kálvinista ember egyik jellemvonása az is, hogy nem tud tökéletesen beilleszkedni azok közé, akik között él, mindig érzi kisebbségi sorsát és életének átmeneti állapotát. Idegen és vándor ebben a világban. Szent vágy hajtja az iránt, hogy megváltoztassa, formálja azt a világot, környezetet, amelyben él és dolgozik.

5. Nem fél a haláltól - A középkori embert erősen foglalkoztatta a halál gondolata: mi lesz vele a halál után? Örök sorsa felőli teljes bizonytalansága miatt rendkívüli módon félt a haláltól. Mivel örök jövőjét teljesítményétől tette függővé, szüntelen rettegésben élt. Érezte, a magas mércét jócselekedetekkel sosem érheti el, így örök kárhozát lesz a része. A kálvinista ember, mivel tudja, hogy az üdvösség nem az ő teljesítménye, hanem Isten kegyelmi ajándéka megszabadul a halálfélelemtől, üdvbizonyossága teljes tudatában veti bele magát a földi élet alakításába. Számára ez a világ nem csak a siralom völgye, hanem az eljövendő mennyei világ földi, idői része. Felelősséggel tartozik e világ iránt, építi, gyarapítja, gazdagítja azt, amit rábíztak. Igyekszik, ha lehet jobb állapotban továbbadni azt a következő nemzedéknek, mint ahogy kapta. Optimizmussal tekint a jövőbe, sőt hisz a haladásban, fejlődésben. Nem az egyéni boldogság és boldogulás a célja, hanem arra törekszik, hogy azt a világot amiben él, amit hite szerint Istentől ajándékba kapott, egyre tökéletesebbé tegye.

6. Harc a szenvedélyek ellen - A kálvinista ember harcol a szenvedélyek ellen, amelyek állati sorba taszítják az embert. Kálvin nem volt ellene a mértékletes alkoholfogyasztásnak, de a részegséget a legkeményebb szavakkal ostromozza, mondván: az letörli az emberről az Isten képét és az embert a disznóhoz teszi hasonlónak.

7. A munka szeretete és a fegyelem - A középkor emberét a munkához, sőt az egész élethez való viszonyában egyfajta kedvetlenség, majd hogyanem életuntság jellemezte. A kor tipikus alakjai voltak a vagabundok, tekergők, szökött jobbágyok, szökött katonák,

részeg szerzetesek, koldusok, egyszóval a munkakerülők nagy tömege. Kálvin meggyőződése, hogy a munka az embert nemesíti, jobbítja, emberibbé teszi. Hollandiában, Haarlem egyik templomában a templom ablakából a középkori szentek alakjait eltávolították és helyükbe tagbaszakadt, életerőtől duzzadó, szorgalmasan munkálkodó polgárokat helyeztek. Ők voltak az új kálvinista szentek. Hitték, hogy Isten mindenkinek adott egy talantumot és kijelölt egy munkahelyet. A hivatásokban nem tettek különbséget. Vallották, hogy egyformán Isten dicsőségére lehet végezni az utcaseprést és a prédikálást, vagy bármilyen más munkát is. Minden munka hivatás és küldetés. Hitték, hogy Isten az embereket éppúgy mint az angyalokat szolgálatuk alapján értékeli. Ha valaki kedves akar lenni az Isten előtt, annak dolgoznia kell, legyen király, vagy egyszerű ember. A középkori ideállal szemben a kálvinista ember nem alkalmi jócselekedeteket hajt végre, hanem folyamatosan dolgozik. Munkájuk gyümölcsében, eredményességében a kálvinista emberek Isten jótetszését, áldását látják.

8. Szegényekről való gondoskodás - Tervszerűen próbáltak törődni a szegényekkel, nehéz sorsúakkal. Tudták, hogy a szegénység problémáját nem lehet egy csapásra megoldani, mégis fontosnak tartották az értük való munkálkodást. Egyrészt keményen ostorozták azon gazdagokat, akik elnyomták a szegényeket, nem adva azoknak becsületes bért. Felszólították őket, hogy feleslegüket ne a mértéktelenségre vagy a fényűzésre pazarolják, hanem igyekezzenek a szegények szükségét enyhíteni.

9. Isten előtt és Isten dicsőségére való élet - A kálvinista ember hisz Isten szuverenitásában és az eleve elrendelésben, és ezt meg is vallja. Tudja, hogy mindig Istennel van dolga és Isten színe előtt kell élnie (coram Deo). Kálvin híres mondása: inkább milliószor vesszen el ez a világ, minthogy Isten dicsősége a legcsekélyebb módon is csorbát szenvedjen. A kálvinista ember vallja és hiszi, amit reformátorunk is hitt, vallott és élt, miszerint ez az egész világ Isten dicsőségének színterévé kell, hogy váljon (theatrum gloriae Dei).

10. Harc a bálványimádás ellen - A kálvinizmust Isten dicsőségének hangsúlyozása mellett a pogányság minden fajtája elleni harc jellemzi. Ellenáll és tiltakozik minden kísérlet ellen, amely Istent az ember ellenőrzése alá akarta vonni. Istent nem lehet a saját elképzeléseinkhez idomítani, nem lehet Őt a saját képünkre és hasonlatosságunkra formálni. A kálvinista ember nem hajlandó mástól függni, csak egyedül Istentől. Irtózik minden bálványtól és bálványimádástól, az embernek és teljesítményeinek dicsőítésétől. Ezért utasított el minden egyházi hierarchiát is.

11. Isten a történelem Ura - Ezt a világot Isten teremtette és az Ő gondviselése tartja azt fenn. Isten a maga terveit valósítja meg a történelemben. Népeket és embereket egyaránt arra hív el, hogy eszközei legyenek a történelem alakításában, az Ő tervei véghezvitelében. Ezért a mindenkor kálvinizmus hihetetlen felelősséget vállal a világért, a társadalom és a kultúra alakításáért. Genfben Kálvin nem csak a lelkek megtéréséért és megmentéséért küzdött, hanem az egész város Isten szerinti megreformáltatásáért. Azt akarta megmutatni, hogy egy evilági közösség, mint Isten országának előképe egyáltalán nem lehetetlen a földön.

12. Szent életben járás - Kálvin nem győzte hangsúlyozni, hogy a keresztyéneknek igaz hitüket szent életben járással kell bizonyítaniuk. Fontosnak tartotta a Tízparancsolat ismeretét és annak megtartását. A szent élet nem más, mint az Isten akaratával egyező élet. A keresztyén ember erkölcsileg és etikailag elkötelezett személy. Kiválasztott és elhívott az engedelmességre és a szolgálatra.

13. Értelmes hitben szolgálni az Urat - Tudjuk, hogy Kálvin nagyra értékelte az értelmet. Nagyon ritkán próbált hatni az érzelmekre, annál gyakrabban az értelemre. Ezért rendkívüli módon hangsúlyozta az iskolák, a tanítás szükségességét. Ahol a reformáció nyomában gyülekezet szerveződött, ott mindenütt iskolát is alapítottak. A tanulást, az ismeretben való előhaladást a kálvinista ember alapvető feladatának tekinti. A kálvinista igehirdetésben együtt van jelen az értelem gyakorlása, a lelki fegyelmelés és az élet különböző kérdéseiben való eligazítás.

14. Az igehirdetés megbecsülése - A kálvinista ember óriási jelentőséget tulajdonít az igehirdetésnek. Kálvin maga is az igehirdetés embere volt, s ezt tette az igaz egyház egyik ismertetőjelévé. Ő maga 25 éven át prédikált, sokszor naponta többször is. Hozzávetőleg 4000 prédikációt mondott el életében, ezekből Isten különös gondviseléséppen 2500 fenn is maradt. A történelemből tudjuk, hogy a lelki ébredések mindig az igeszerű igehirdetéssel kezdődtek. A reformátorok ki merték mondani, hogy a szószéken hirdetett ige is Isten ígéje, az igehirdető maga Isten szája. A kálvinisták mindig nagyra értékelték az igehirdetést, különösen amikor azt látták, hogy az Úr azt megáldotta életet átforgató erővel. A kálvinista ember nem tudja elképzelni az életét igehirdetés és ezért nyilván templom nélkül. Amikor valaki Kálvinnak azt mondta, hogy otthon is tud imádkozni, vagy ígét olvasni, válasza ez volt: ne kísérsük Istent és ne akarjunk szárnyak nélkül repülni. A templomkerülést Kálvin "ördögi arroganciának" tartotta. Nem szabad elhanyagolni az otthoni bibliatanulmányozást sem, de Kálvin az igehirdetést ennek fölébe helyezte. Az ige nem pottyan le az égből, hanem emberi közvetítéssel érkezik hozzánk. Aki a gyülekezet összejövetelét megveti, az eretnokségbe és gyalázatos tévelygésekbe esik. Aki nem jár templomba az elveti Istent és az Ő Fiát. Aki kerüli a templomot, az halálos ellensége az Isten népének, felforgatja az Isten rendjét, kiirtja az igazságot, megöltja a Lelket, levágja magát a Krisztus testéről. Egyház és igehirdetés nélkül az emberek olyanok lesznek, mint a vadállatok, kóborolnak a hegyeken és erdőkön. Az igehirdetés által az Úr biztos karámjába visz, kiterjeszti szárnyait reánk, az Ő királyi oltalma alatt élhetünk. Aki megveti az igehirdetést, azt teljességgel az ördög uralja, ezzel szemben azt, aki templomba jár még az Isten angyalai is Isten gyermekének ismerik el. Az igehirdetés az egyház lelke, az Isten által rendelt út az üdvösség elnyerésére. Kálvin odáig megy, hogy azt mondja: mi boldogabbak vagyunk a halottaknál, akik már nem mehetnek templomba és nem hallgathatnak igehirdetést. Az igehirdetésnek nem az a célja, hogy érdekes, lebilincselő legyen, hanem elsősorban és mindenek előtt az, hogy a bűnös embert megszólítsa, és annak életét átforgató alkalmassá tegye az Istent dicsőítő, szolgáló életre.

15. Fegyelmelt élet - Kálvin nem csak a maga életében gyakorolt kemény fegyelmet, hanem azt a mindenkor egyház és gyülekezet ismertető jegyévé is tette. Voltak olyan reformátorok, akik a fegyelmelést a polgári hatóságra bízták. Kálvin ezt a lelkipásztor, a presbitérium feladatává emelte. A kálvinista ember fegyelmelt élete a következő elemeket tartalmazza: a pénz okos beosztása, ésszerű gazdálkodás, mértékletesség, takarékosság, erkölcsi tisztaság. Vallja: az emberi erőket, képességeket, anyagi javakat okosan, ésszerűen kell beosztani, meg kell tanulni a pillanatnyi vágyak kielégítéséről későbbi és értékesebb jókért lemondani. A mennyekiek a földiekkel szemben mindig elsőbbséget élveznek. Ez a gyakorlatban soha nem jelenthet zsarnokoskodást, hanem azt, hogy a gyülekezetben a tagok vigyáznak egymás üdvösségére, ügyelnek a szent életben való járásra, hogy Isten dicsősége semmiben ne szenvedjen csorbát. A kálvinista ember a fegyelmet soha nem érezte tehernek, sokkal inkább örömmel és önként vette azt magára, tudván hogy ezzel is az Isten dicsőségét és országa előmenetelét szolgálhatja.

16. Rendszeres, állhatatos imaélet - A megváltás teljességgel Isten munkája, de hogy ez megvalósuljon bennünk, állhatatosan segítségért kell kiáltanunk Hozzá. A kálvinista ember megvallja teljes tehetetlenségét, ugyanakkor kéri, hogy Isten végezze el benne azt, amire ő teljességgel képtelen. Nem csak azt kéri, hogy juthasson hitre, hanem azt is hogy

állhatatosan maradjon meg abban. Ismeretes a történet, miszerint Kálvin halála után, - gyermekei nem lévén - a rokonok keresték azon tárgyakat, amit pénzzé tehetnének. Nagyon megörültek, amikor a Kálvin ágya előtt egy szép medveprémet találtak, gondolván, hogy azt jó pénzen eladják. Nagy volt a csalódásuk, amikor a prémen két nagy lyukat láttak tátongani: Kálvin térdeinek a nyomát. 17. A kálvinista ember bibliás ember - Az üldözések idején a hívek sokszor nem mehettek istentiszteletre, de mindig olvasták a Szentírást. A Biblia, mint a hívő élet zsinórmértéke rendkívül fontossá lett számukra. Életüket is kockára tették, hogy mindenhová magukkal vihessék Isten Igéjét. A Biblia körül ülő család, a Bibliát olvasó édesapa valóságos szimbóluma lett a kálvinista közösségeknek. Akik nem tudtak olvasni, azok is rengeteg igét tanultak meg fejből, szinte hihetetlen bibliaismeretre tévén szert. 18. A zsoltárok szerelmesei - A zsoltárok szeretete és éneklése elengedhetetlen része volt kegyességüknek. Az éneklésnek - a bibliaolvasással szemben - mindig a feleségek, édesanyák voltak a fő letéteményesei. A kálvinista ember mindig szerette a zsoltárokat, mezőn, munka közben is énekelte. Jó lenne ezt az örökséget is tovább vinni, ápolni. 19. Családi áhítat - Ez a gyakorlat a Szentírás olvasásából, zsoltáréneklésből és egy olvasott, vagy szabadon elmondott imádságból állt. Így minden család egy kis gyülekezet is volt. Nem véletlen, hogy a mi népünknel is meghonosodott ez a szokás. Minden családban ott volt a Biblia, a zsoltároskönyv és az öreg Szikszai imádságos könyv és olvasták is azt naponta. Ne engedjük elveszni ezt a drága örökségünket sem. 20. Küzdelem a káromkodás ellen - A kálvinista ember a Tízparancsolat minden rendelkezését komolyan veszi, de különösen erős küzdelmet folytat az Úr nevének hiába való felvétele ellen, amely a mi népünk körében is sajnos nagyon elterjedt. Ezért a vétségért az elkövetőt minden esetben a presbitérium elé idézték. Mindezeket olvasva az a gondolatunk: de hát ki ütheti meg ezt a mértéket? Ki az, akiben ezek a jellemvonások mind megtalálhatóak lennének? Nyilván ilyen ember nem született erre a világra Kálvin óta, de lehet, hogy benne se volt mindez így jelen. Az a fontos, hogy lássuk: milyen gazdag örökségnek a birtokában vagyunk, és milyen embert akar Isten Lelke bennünk kimunkálni. Egész életünk programját így fogalmazhatnánk meg: légy azzá, ami vagy! Légy igazi kálvinista ember! S ha egy személyben ezek a jellemvonások nincsenek is meg, a közösségben igen. Nagy kiváltság a kálvinisták családjához tartozni, legyünk mindig büszkék erre! Ebben a családban ott van velünk együtt Kálvin, Béza, Méliusz Juhász Péter, Szegedi Kis István, Kálmáncsehi Sánta Márton, ott vannak azok a gályarab lelkipásztorok, akik hitüket még akkor sem voltak hajlandók megtagadni, amikor a legkegyetlenebb szenvedést, a rabszolgasorsot kellett vállalniuk. Ott vannak hitvalló szüleink, elődeink, akik bilincseket és börtönt szenvedtek kálvinista, igaz hitükért. Az ő életük azért volt áldott, mert ezek a jellemvonások többé vagy kevésbé, de ott ragyogtak bennük. Ezek a sajátosságok szent vágyat ébreszthetnek a szívünkben: bárcsak minél többet megadna nekünk is Isten belőlük.

Még sok mindent lehetne felsorolni, de álljunk meg és vizsgáljuk meg életünket ezen jellemvonásoknak a fényében. S ha ez az előadás csak egy picit is segített abban, hogy "kálvinistább" emberek legyünk, akkor ezért is Istené legyen minden dicsőség.

Lőrincz István 2009 reformáció havában

Felhasznált irodalom :

dr.Békési Andor Mi kálvinisták

A.N.Martin A kálvinizmus gyakorlati következményei